Lietas materiāli Nr.A420449712

Lietvedības Nr.104AA-265-14/9

S P R I E D U M S

Rīgā, 2014.gada 21.martā

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija šādā sastāvā:

tiesnese I.Amoliņa

tiesneši I.Logina un J.Stukāns

2014.gada 10.martā rakstveida procesā apelācijas kārtībā izskatīja administratīvā pārkāpuma lietu par **sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Centība N", reģistrācijas Nr.40003313283,** saukšanu pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 41.panta pirmās un otrās daļas, 41.^{4}panta ceturtās daļas,sakarā ar sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Centība N" valdes priekšsēdētājas /Pers.V./iesniegto apelācijas sūdzību par Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 22.novembra spriedumu.

Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija

k o n s t a t ē j a :

2011.gada 1.martā Rīgas reģionālās Valsts darba inspekcijas inspektors sastādīja administratīvā pārkāpuma protokolu AM Nr.014194 par to, ka sabiedrība ar ierobežotu atbildību (turpmāk arī – SIA) „Centība N" bez rakstveidā noslēgtiem darba līgumiem nodarbināja /pers. C/, /pers. D/, /pers. E/ un /pers. F/. Tāpat konstatēts, ka SIA „Centība N" neprecīzi uzskaita katra darbinieka nostrādātās stundas un nenosūta personas pirms darba tiesisko attiecību uzsākšanas uz pirmreizējo veselības pārbaudi.

Tādējādi SIA „Centība N" pārkāpusi Darba likuma 40.panta pirmās daļas un 137.panta pirmās daļas prasības, Ministru kabineta 2009.gada 10.marta noteikumu Nr.219 „Kārtība, kādā veicama obligātā veselības pārbaude" 13.punkta prasības, izdarot Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa (turpmāk – Latvijas APK) 41.panta pirmajā un otrajā daļā, 41.^{4} panta ceturtajā daļā paredzēto pārkāpumu.

Ar Rīgas reģionālās Valsts darba inspekcijas 2011.gada 15.marta lēmumu Nr.13L-481-2011-005 SIA „Centība N" saukta pie administratīvās atbildības pēc Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 41.panta pirmās un otrās daļas, un sabiedrībai piemērots naudas sods 1000 latu apmērā.

Nepiekrītot minētajam lēmumam, SIA „Centība N" to apstrīdēja Valsts darba inspekcijā.

Ar Valsts darba inspekcijas direktora 2012.gada 16.aprīļa lēmumu Nr.04/141-01-03/1116 (turpmāk– Lēmums), apstrīdētais lēmums atstāts negrozīts.

Ar Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 22.novembra spriedumu grozīts ar Valsts darba inspekcijas 2012.gada 16.aprīļa lēmumu Nr.04/141-01-03/1116 noteiktais soda mērs, nosakot, ka sabiedrībai ar ierobežotu atbildību „Centība N" par Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 41.panta pirmajā un otrajā daļā paredzēto pārkāpumu ir piemērojams naudas sods 500 (piecsimt) latu apmērā.

Pirmās instances tiesa atzinusi, ka ir pierādīts fakts, ka SIA 2010.gada 1.,18. un 20.decembrī bez rakstveidā noslēgta darba līguma nodarbināja /pers. I/, 2011.gada 5. un 6. janvārī bez rakstveidā noslēgta darba līguma nodarbināja /pers. D/, 2010.gada 15.decembrī bez rakstveidā noslēgta darba līguma nodarbināja /pers. E/ un 2010.gada 13.decembrī bez rakstveidā noslēgta darba līguma nodarbināja /pers. F/. Tāpat tiesa atzinusi par pierādītu faktu, ka SIA 2010.gada decembrī un 2011.gada janvārī nav uzskaitījusi visas darbinieku nostrādātās stundas.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{13} panta trešās daļas nosacījumiem gadījumā, ja tiesnesis, izskatot sūdzību, atzīst, ka iestādes lēmumā

ietvertais pamatojums ir pareizs un pilnībā pietiekams, viņš par sūdzību pieņemtā nolēmuma motīvu daļā var norādīt, ka pievienojas iestādes nolēmuma motivācijai; šādā gadījumā izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams. Tiesa, izvērtējot pārsūdzētajā lēmumā ietverto pamatojumu ciktāl tas attiecas uz pārkāpuma kvalifikāciju pēc kodeksa 41.panta pirmās un otrās daļas, atzīst to par pareizu un pilnībā pietiekamu, tādēļ pievienojas lēmuma motivācijai un spriedumā izvērstāku argumentu izklāstu nenorāda.

Vienlaikus tiesa ir pārvērtējusi piemērotā soda apmēru atbilstoši 2013.gada 25.aprīļa likuma „Grozījumi Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksā" reglamentācijai.

Pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas kārtībā pārsūdzēja SIA „Centība N" valdes priekšsēdētāja /Pers.V/(turpmāk – sūdzības iesniedzēja), iesniedzot apelācijas sūdzību, kurā lūdz atcelt spriedumu.

Sūdzības iesniedzēja norāda, ka SIA minēto spriedumu uzskata par nepamatotu, jo izskatot administratīvā pārkāpuma lietu bija jānodibina, vai administratīvā pārkāpuma lietā ir savākti pierādījumi, kas dotu pamatu secināt, ka SIA ir izdarījis Latvijas APK 41.panta pirmajā un otrajā daļā paredzēto administratīvo pārkāpumu. Tādejādi bija nepieciešams pierādīt vai SIA nodarbināja bez rakstveidā noslēgta darba līguma augstāk minētās personas, vai SIA neprecīzi uzskaita katra darbinieka nostrādātās stundas, tādejādi pārkāpjot normatīvo aktu prasības.

SIA balstās atkārtoti uz tiem pašiem apsvērumiem ko iesniegtajā sūdzībā, jo SIA uzskata tā arī netika atrasti citi pierādījumi uz SIA norādītajiem argumentiem lēmuma apstrīdēšanā, kā arī to, ka tiesa tos nav vērtējusi. Saistībā ar VDI konstatēto pārkāpumu, ka SIA nodarbināja bez rakstveidā noslēgta darba līguma šādas personas: /pers. I/ p.k. /personas kods/, /pers. D/ p.k. /personas kods/ /pers. E/ p.k./personas kods/, /pers. F/ p.k./personas kods/ un /pers. K/ p.k. /personas kods/, kuru vēlāk pēc SIA iebildumiem svītroja SIA jau pirms lēmuma iesniegšanas bija paskaidrojis, ka Darba likuma 40.panta pirmā daļa nosaka, ka darba līgums slēdzams rakstveidā pirms darba uzsākšanas. Šajā sakarā SIA norādīja, ka ar augstāk minētām personām darba līgumi tika rakstveidā noslēgti pirms darba uzsākšanas, kā arī paziņojumi Valsts ieņēmumu dienestam par šie darbiniekiem, tika iesniegti secīgi ievērojot likumā noteikto kārtību, tas ir par /pers. F/ 18.01.2011. - darba uzsākšana paredzēta 19.01.2011, /pers. E/ 17.01.2011. - darba uzsākšana 18.01.2011., /pers. I/ un /pers. D/ 14.01.2011. - darba uzsākšana 17.01.2011. (izdrukas tika iesniegtas VDI 2011.gada 15.marta paskaidrojumā pie lēmuma pieņemšanas pielikumā). Kā arī aktos par konstatētajiem faktiem, veicot nelegālās nodarbinātības apsekojumus 15.01.2011., 17.01.2011., 19.01.2011., 21.02.2011. netika konstatēti darbinieki, kas būtu nodarbināti bez darba līguma. Augstāk minētajās pārbaudēs netika konstatēts, ka kāds no darbiniekiem būtu strādājis bez noslēgta rakstveida darba līguma, jo visiem darbiniekiem bija noslēgti rakstiski darba līgumi, par ko ir redzama atzīme ailē. Vienīgais darba līgums, kas netika uzrādīts klātienē 2011.gada 7.februārī, pie akta, tika izsūtīts tajā pašā dienā elektroniski pa e-pastu, kura izdrukas arī tika iesniegtas pie lēmuma pieņemšanas. Kā arī SIA VDI pieprasītajā paskaidrojumā 2011.gada 25.februārī par to, ,,kāpēc SIA ,,Centība N" 2010.gada decembrī un 2011.gada janvārī, nodarbināja bez rakstveidā noslēgtiem darba līgumiem šādas personas: /pers. M/, /pers. N/, /Pers.Z/, /Pers.M/, /pers. O/, /Pers.L/, /pers. P/, /pers. R/, /Pers.U/, /Pers.Š/ un /Pers.Č/?" paskaidroja, ka vairāku personu uzvārdus dzird pirmo reizi, kā arī daži darbinieki strādā SIA no 2003.gada, kā arī uzrādītais /pers. N/ pēc jautājumiem tieši kurš tika svītrots, jo šī persona /pers. S/ personas kods /personas kods/, decembra mēnesī pat neieradās darba vietā lai saņemtu deponēto darba algu un neatsaucās uz uzaicinājumiem (sarakste ar /pers. S/ arī tika iesniegta). Kā arī tika paskaidrots, ka šī persona nekādi nevarēja būt RD satiksmes departamenta kontroles kartēs fiksēta. Ņemot vērā šādu VDI informāciju par SIA darbiniekiem, SIA bija neizpratnē par VDI mehānismiem un līdzekļiem kā šāda informācija tiek iegūta. Kā arī norādīja uz to, ka SIA iebilst par Rīgas domes Satiksmes departamenta Kontroles kartēm, kā pierādījumiem. SIA norādīja uz nepilnībām un faktiem, kas neatbilst īstenībai. Proti:

Kontroles karšu numerācija netiek veikta augošā kārtībā, piemēram, kontroles kartes 2010.gada 18.decembra kartes numurs 1518, savukārt 2010.gada 20.devcembra kartes numurs 1516.

2010.gada 18.decembra kontroles kartē Nr.1518, 14.ailē ir norādīts SIA auto numurs DV 322, taču SIA tāda automašīna ar tādu valsts numuru nav reģistrēta. Kontroles kartē Nr.1534 8.ailē ir uzrādīts numurs E2753, arī tāda automašīna ar šādu valsts numuru SIA nav, kas no VDI puses tika konstatēts kā pārrakstīšanās

Kontroles kartē Nr.1492 no 2010.gada 15.decembra 8.ailē uzrādīta automašīna numurs FV 283, kas ar šādu valsts numuru nav reģistrēta SIA. Kā arī maršruts ar numuru 247 iet stingrā kārtībā pēc grafika, kas ir apstiprināts un no kura nobīde vai secības maiņa nav iespējama. Automašīnas šajā maršrutā iet sekojošā kārtībā EV 3856, FV 328, FV 327, FV 218, GZ 8167, kā arī kontroles kartē norādītais intervāls, kurā tiek veikta kontrole, ik pa 20 min. nav iespējams, ko ir iespējams pierādīt ar maršruta grafiku.

Kontroles kartēs (vairākās), piemēram, 2010.gada 20. un 29.decembra Nr. 1516; 1550, ailēs pie vadītāja paraksta ir numurs 029, bet ne vadītāja paraksts.

SIA vēlas norādīt, ka paraksti, kas ir uz kontroles kartēm, kurus it kā ir parakstījuši vadītāji, neatbilst tiem parakstiem, kas ir ilgstoši un neskaitāmās vietās atzīmēti SIA dokumentos. Piemēram, 01.12.2010. /pers. T/ paraksts, 06.12.2010. /pers. U/ paraksts, /Pers.Ņ/paraksts.02.12.2010. /Pers.Ģ/ paraksts, /pers. U/ paraksts. Kaut arī VDI uzskata ka tie ir „vizuāli līdzīgi".

VDI lēmumā norādīts, ka /pers. I/ ir ticis sodīts (piemērots naudas sods), diemžēl pat viņa paraksta uz šīm kartēm nav par soda saņemšanu, tikai numurs 029, līdz ar to nekas nepierāda to, ka tā ir bijusi tieši tā persona.

Personas, kas uzrādītas RD Satiksmes departamenta Kontroles kartēs, kas it kā ir vadījušas SIA maršruta automašīnas, nav atradušās SIA darba attiecībās un SIA nav ne uzticējis vadīt, ne kā savādāk nelegāli algojis šīs personas, šajos norādītajos laikos. Kā arī nekādi dati no šīm kartēm neliecina par to, ka tieši šīs personas, kuru uzvārdi ir fiksēti šajās kartēs būtu pārbaudītas, tas ir ne vadītāja apliecības numurs, vai personas kods, kā arī personu paraksti neatbilst patiesajiem parakstiem.

Par pierādījumiem nevar būt fakti, kuros ir tika daudz nepatiesas un nepilnīgas informācijas.

SIA uzskata, ka tiesai bija nepieciešams vērtēt RD Satiksmes departamenta Kontroles kartēs norādītās nepilnības, kā arī nepatieso informāciju, ja šīs kartes tiek uzskatītas, kā pierādījumi neprecīzai darba laika uzskaitei un nelegālai nodarbinātībai.

Saistībā ar VDI konstatēto pārkāpumu, ka neprecīzi uzskaita katra darbinieka nostrādātās stundas kopumā par 2010.gada decembri

un 2011.gada janvāri SIA jau paskaidroja, ka Rīgas reģionālā Valsts darba inspekcija vecākās inspektores Valsts amatpersona personā decembra mēnesī veica SIA ,.Centība N" pārbaudi tieši par darbinieku darba laika un virsstundu uzskaites pareizību, kā rezultātā tikai 2011.gada 1 .februārī tika pieņemts rīkojums Nr.383-2011-005. Pārbaudes laikā tieši par decembra mēnesi netika konstatēti pārkāpumi darbinieku darba laika uzskaitēs. Kā arī SIA balstās uz tiem pašiem argumentiem ko savā 14.03.2011. paskaidrojumā, ko VDI neņēma vērā lēmuma pieņemšanā. Un SIA nav saprotama VDI atruna, ka tad kad ticis pieņemts rīkojums, tad inspektores Valsts amatpersona rīcībā nebija kontroles kartes, tāpēc nav ticis konstatēts pārkāpums.

Lēmumā norādīts, ka SIA neprecīzi uzskaita katra darbinieka nostrādātās stundas kopumā par 2010.gada decembri un 2011.gada janvāri. Vārda neprecīzi skaidrojums no vārdnīcas ir - tāds, kas nav precīzs. 2011.gada 7.februārī tika iesniegtas darba laika uzskaites tabeles par decembra un janvāra mēnešiem, kā arī algu maksājumu saraksti par 2010.gada novembra un decembra mēnešiem, kur redzami visi nepieciešamie uzskaites dati un kuros nav novērojama neprecizitāte. Kā arī SIA vēlas norādīt, ka Biļešu uzskaites kartes ir tikai SIA iekšējais dokuments biļešu atskaitei, kas nepierāda ne darbinieka nostrādāto laiku, ne tā uzskaites vešanu, kā arī pat ne konkrētu darbinieku. Šis biļešu uzskaites kartes tiek izsniegtas uz konkrētu maršruta automašīnu, kurai no rīta tiek izdotas biļetes. To kas tās biļetes pārdot, vai tas ir viens, divi, trīs, vai četri darbinieki nav identificējams, jo tas ir tikai domāts finansu norēķiniem par biļetēm no maršruta SIA iekšienē. Šādu dokumentu nepieciešamību pat nav noteikusi Rīgas dome slēdzot līgumu. Šim dokumentam nav juridiska spēka, tas pat nav grāmatvedības attaisnojuma dokuments, līdz ar to, ja dokumentam nav juridiskais spēks tas nenodrošina iespēju izmantot attiecīgo dokumentu tiesību īstenošanai vai likumisko interešu aizstāvībai, šāds dokuments, kuram nav juridiska spēka, citām organizācijām un fiziskajām personām nav saistošs, bet ir saistošs šā dokumenta autoram. Šā iemesla dēļ vispār nav pamata vērtēt šo kā pierādījumu. Pie tam VDI pat nav pievērsis uzmanību savam fotoattēlam, piemēram, /pers. P/, ka tur ir intervāls starp maršrutiem, līdz ar to pat netiek nostrādātas vairāk stundas.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{21} pantu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija 2013.gada 18.decembrī pieņēma lēmumu par administratīvā pārkāpuma lietas izskatīšanu rakstveida procesā. Apstākļus, kas liecinātu par nepieciešamību apelācijas sūdzību izskatīt tiesas sēdē Krimināllietu tiesu kolēģija nekonstatē.

Krimināllietu tiesu kolēģija, pārbaudījusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus, izvērtējusi pārsūdzētā sprieduma pamatojumu un apelācijas sūdzībā izteiktos argumentus, atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir likumīgs, pamatots un atstājams negrozīts, bet sūdzības iesniedzējas apelācijas sūdzība noraidāma kā nepamatota.

Krimināllietu tiesu kolēģija secina, ka apelācijas sūdzībā norādītie argumenti ir tikuši izvērtēti Valsts darba inspekcija lēmumā un pirmās instances tiesa ir pievienojusies iestādes lēmuma motivācijai un atzinusi, ka tā pamatojums ir pareizs un pietiekams. Tāpat pirmās instances tiesa ir izvērtējusi SIA iesniegtajā sūdzībā norādītos argumentus. Krimināllietu tiesu kolēģija arī pievienojas pirmās instances tiesas spriedumā norādītajai motivācijai un atbilstoši Latvijas APK 289.^{13} panta trešās daļas nosacījumiem, izvērstāks argumentu izklāsts nav nepieciešams.

Saskaņā ar Latvijas APK 289.^{21} un 289.^{22} panta nosacījumiem apelācijas instances tiesa ievēro šī kodeksa divdesmit trešajā „a" nodaļā noteikto kārtību un taisa nolēmumu administratīvā pārkāpuma lietā atbilstoši minētās nodaļas prasībām. Ņemot vērā iepriekšminēto, Krimināllietu tiesu kolēģija atzīst, ka, izvērtējot apelācijas sūdzībā norādītos argumentus, secināms, ka tie ir identiski tiem, kas bija norādīti pieteikumā Administratīvajai rajona tiesai par iestādes lēmuma apstrīdēšanu.

Krimināllietu tiesu kolēģija norāda, ka, saskaņā ar Latvijas APK 289.^{17}panta otro daļu apelācijas sūdzību, ar kuru pārsūdzams rajona tiesas spriedums apgabaltiesā, sastāda atbilstoši Latvijas APK 289.^{1} panta prasībām un šī panta pirmās daļas 4.punkta obligāts nosacījums ir norādīt kādā apjomā pārsūdz nolēmumu un kā izpaužas nolēmuma nepareizība.

Krimināllietu tiesu kolēģija secina, ka sūdzības iesniedzēja apelācijas sūdzībā ir tikai formāli norādījusi pārsūdzamā rajona tiesas sprieduma nepareizību, jo pēc būtības uzskaitījusi tos pašus argumentus, kas bija norādīti pieteikumā Administratīvajai rajona tiesai. Tiesu kolēģija norāda, ka tiesības pārsūdzēt rajona tiesas nolēmumu nav formālas, ar mērķi uzdot augstākai tiesu instancei atkārtoti dot vērtējumu tiem pašiem argumentiem, kas tika vērtēti rajona tiesā. Augstākas instances tiesa vērtē zemākas instances tiesas nolēmumā norādīto secinājumu un motivācijas pamatojumu, bet šī izvērtējuma pamats ir iesniegtās apelācijas sūdzības argumenti, kas atspēko vai neatspēko nolēmumā izteikto atzinumu pareizību.

Krimināllietu tiesu kolēģija konstatē, ka pirmās instances tiesa ir vērtējusi lietā esošās ziņas un sniegusi savu vērtējumu par to pieļaujamību, ticamību un attiecināmību, kas ir pietiekami, lai novērstu jebkādas šaubas un tiesu kolēģija pilnībā pievienojas šiem secinājumiem.

Pārbaudījusi un izvērtējusi administratīvā pārkāpuma lietas materiālus un SIA valdes priekšsēdētājas apelācijas sūdzībā norādītos apstākļus kopsakarā, Krimināllietu tiesu kolēģija pievienojas pirmās instances tiesas secinājumiem, ka SIA ir izdarījusi administratīvo pārkāpumu, atbildība par kuru paredzēta Latvijas APK 41.panta pirmajā un otrajā daļā. Tiesu kolēģija uzskata, ka konkrētajā administratīvā pārkāpuma lietā nav gūtas ziņas par faktiem, kas norādītu, ka Valsts darba inspekcijas inspektori, pildot savus amata pienākumus, būtu fiksējuši ziņas, kas neatbilst konstatētajiem apstākļiem, savukārt sūdzības iesniedzējas paskaidrojumi ir atzīstami par tādiem, kas sniegti ar nolūku izvairīties no administratīvās atbildības un soda. Vērtējot piemērotā soda apmēru, tiesu kolēģija secina, ka tiesa ir noteikusi samērīgu un likuma prasībām atbilstošu sodu.

Pamatojoties uz Latvijas Administratīvo pārkāpumu kodeksa 289.^{12}, 289.^{21}, 289.^{22}pantu, Rīgas apgabaltiesas Krimināllietu tiesu kolēģija

n o s p r i e d a :

Administratīvās rajona tiesas 2013.gada 22.novembra spriedumu atstāt negrozītu, SIA „Centība N” apelācijas sūdzību noraidīt,.

Spriedums nav pārsūdzams un stājas spēkā tā sagatavošanas dienā.

Tiesnese (personiskais paraksts) I.Amoliņa

Tiesneši (personiskais paraksts) I.Logina

(personiskais paraksts) J.Stukāns